

DNT Valdres
v/styrets leder Trond Vatn
2917 Skrautvål

Skrautvål, 14. juni 2013

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen

Uttalelse fra DNT Valdres vedrørende to kraftutbyggingsaker

Styret i DNT-Valdres har i styremøter 11. april og 22. mai behandlet følgende to kraftutbyggingsaker:

1. Zephyr AS – Øye vindkraftverk i Vang kommune, jfr deres brev av 11 apr 2013, ref: NVE 201206424-5 ke/thse
2. Storefoss Kraftverk AS – Søknad om løyve til å byggje Storefoss kraftverk i Øystre Slidre kommune, Oppland, jfr deres brev av 29 apr 2013, ref: NVE 201107476-7 ksk/lami

Vi har vesentlige innvendinger mot forslaget i sak 1, mens vi ikke har merknader når det gjelder sak 2.

Vindkraftverksaken ble behandlet som egen sak på medlemsmøte i tilknytning til DNT Valdres sitt årsmøte 14. mars i år. Følgende vedtak ble gjort (mot en stemme):

Vindkraftutbygginga dei neste åra vil vere av dei største naturinngrepa i noregshistoria. DNT (Den norske turistforening) er for utbygging av fornybar energi, men etterlyser ein heilskapleg tankegang og ein overordna plan. Utsikt til framtidig og kortsiktig kraftutbytte og inntekt vil kunne freiste kommunane til utbyggingsprosjekt vi som samfunn ikkje ynskjer. Vindkraftutbygginga i dag er av eit slikt omfang ein ikkje tidlegare har sett liknande til. Som miljøøkonom Henrik Lindhjem seier det: «Resultatet blir subsidiert nedbygging av norsk natur, med liten klimagevinst». Vi ynskjer difor ein samla utbyggingsplan med ei grundig vurdering av dei ulike områda sin miljøverdi, særleg fordi den delen av norsk natur som er fri for tekniske inngrep, INON-områder, er i sterk nedgang.

Når det no er sendt konsesjonssøknad til NVE med planer om bygging av Øye vindkraftverk i Vang i Valdres, fryktar DNT Valdres, som andre lokalforeningar/venner av fri natur i heile landet, ei øydelegging av nære og kjære fjell- og friluftsområde og verdiane desse områda har for framtida. Eit vindkraftverk er synlig over store avstandar. Opplevinga av å vera ute i urørt natur vil bli sterkt endra. Med tanke på fjell- og friluftsturisme, reiseliv, næringsliv og regional merkevareidentitet er vi redd at det her ikkje er gjennomtenkt kva ei slik utbygging gjer med unik og urørt natur.

DNT Valdres er difor imot planane om utbygging av Vindkraftverk i Vang i Valdres.

Vi vil legge til følgende merknader:

1. Hensynet til landskapsvern

DNTs landsmøte har i sitt landsmøte i Tromsø 7-8. Juni vedtatt å sende et brev til statsråd Bård Vegar Solhjell om behovet for en nasjonal landskapsstrategi. Kopi er sendt andre berørte departementer. Dette understreker hvor høyt DNT prioriterer landskapsvern.

Som vi vet er snaufjellet forbundet med strenge restriksjoner for hyttebygging. Fornuftige regler på at hytter i fjellet må ha jordlignende farger, at de skal tilpasses terrenget og ikke ruve, vil miste hele sin hensikt og troverdighet om man i samme området tillater et vindkraftverk som vil kunne bestå av vindturbiner med en navhøyde på opptil 100 meter, og med propellblader med opptil 110 meter i omkrets, noe som gir en totalhøyde på opptil ca. 155 meter. Med slike ruvende konstruksjoner ved fjelltoppene Finndalshødnet 1256moh, og Kvamsnøse 1201moh, vil

dette gjøre vindkraftverket synlig over store avstander, og svært mange av de mest populære turmålene, særlig i Vang vil få endret karakteren på sine utsyn. Vindkraftverket vil rent fysisk legge beslag på ca. 7km², men vil derimot være godt synlig fra siktlinjer og fjelltopper innenfor et område på minst 890km². Dette er en sterk kontrast mot påstandene man kan lese i avisa Valdres 30.12.2011 hvor det hevdes at det ikke er innsyn til området.

I avisa Valdres 22.1.2013, kan man lese at Lærdal og Vang har satt i gang et prosjekt og en samarbeidsavtale for kongevegen over Filefjell som skal lokke flere turister og gi mer inntekter for næringslivet. Da er det verdt å tenke på, at på høyereliggende deler av denne strekningen av kongevegen og ned mot Filefjell, vil man flere steder få orkesterplass rett mot opptil 17 enorme vindturbiner.

Pilgrimsvegen gjennom Valdres til St.Thomas-kyrkja går rett sør for dette vindkraftfeltet, opp Rødalen, forbi Røtjern og Tenlefjorden ned til Gamlestøga.

2. Hensynet til friluftslivet

Antall vandrere øker år for år. Mange av vindkraftverkene er planlagt i mye brukte områder for friluftsliv. De vil komme i konflikt med folks behov for intakt natur. En undersøkelse fra Synovate i 2009 om hvorfor folk driver friluftsliv, viser at mer enn 8 av 10 er opptatt av å «komme ut i frisk natur, vekk fra støy og forurensing» og «oppleve naturens stillhet og fred».

I det planlagte området finnes det også skiløyper som kan komme i konflikt med de store sikkerhetssonene som i vinterhalvåret må opprettes rundt vindturbiner grunnet faren for iskasting. Ising er et problem som vil øke jo høyere over havet man kommer. Dette vil kunne hindre fri ferdsel i området vinterstid.

3. Framtida for natur- og kulturverdier i Valdres

Valdres, blant annet gjennom Valdres natur- og kulturpark, jobber mye med merkevarebygging knyttet til natur- og kulturverdier. Dette skal gi økt verdiskapning og livskraft som en viktig del av utviklingen i Valdres. Vi er inne i en tid hvor vi må bestemme oss for hvilket avtrykk vi ønsker å etterlate oss for kommende generasjoner. Turistnæringen i Vang og Valdres er helt avhengig av en god naturkvalitet som vil bli stadig mer attraktiv i fremtiden. Vang har allerede avsatt store areal til kraftformål, og det vil være svært dårlig reklame om turguidene som beskriver Vang må skrives om og bilder byttes ut.

For oss fjell- og friluftsfolk er det viktig å kunne bevege seg i fri og intakt natur, og å oppleve naturens stillhet og fred. Derfor må vi på det sterkeste, som venner av fri natur, protestere mot vindkraftplanene i Vang i Valdres.

For øvrig støtter vi de uttalelser som avgis fra Forum for natur og friluftsliv Opplang og fellesuttalelsen fra NHO – Reiseliv, Virke og Den Norske Turistforening (landsforeningen).

Med hilsen

Trond Vatn

Leder

DNT Valdres